

NOVA REN SUMA
MUREN VAN VERRAAD

Karakter Uitgevers B.V.

AMBER:

UIT ONS DAK

Die snikhete nacht gingen we uit ons dak. We jankten, we tierden, we gilden. We waren meiden – van veertien, vijftien, maar ook van zestien en zeventien – maar toen de sloten opensprongen, maakten we het kabaal van wilde beesten, van mannen.

De gangen liepen vol. We verzamelden ons in het klamme, beklemmende donker. Onze toegewezen kleuren lieten we achter; groen kwam het meest voor, geel voor degenen die in eenzame opsluiting zaten en verkeerspionoranje voor de pechvogels die nieuw waren. Weg met onze overallvellen. We lieten onze dreigende, kronkelige tatoeages zien.

Terwijl buiten de donder dreunde, namen we vleugel A en B over. We zwermden vleugel C in toen de bliksem flitste. We waagden een gok in vleugel D, waar de psychiatrische afdeling en de eenzame opsluiting zaten.

We waren als benzine die naar een brandende lucifer toe raasde. We waren als ontblote tanden. Gebalde vuisten. Een op hol geslagen horde blote voeten. We gingen uit ons dak, dat zou iedereen doen. We verloren ons idiote gezonde verstand.

Probeer het te begrijpen. Na de misdaden waardoor we hier waren beland, alle verschrikkelijke dingen waar we van waren beschuldigd en voor waren veroordeeld, de dingen die sommigen van ons zonder blikken of blozen hadden gedaan en de dingen waarvan sommigen van ons hadden gezworen dat we het niet hadden gedaan (gezworen op onze moeders, als we moeders hadden; gezworen op onze huisdieren, als we ooit een hond of een scharminkel van een kat hadden gehad; gezworen op onze eigen miezerige levens, als we niemand hadden), na al die tijd achter de tralies waren we vanavond vrij, vrij, vrij.

Sommigen van ons vonden dat angstaanjagend.

Deze nacht, deze eerste zaterdag van die inmiddels beruchte augustus, zaten er eenenveertig meiden opgesloten in de Aurora Hills justitiële jeugdinstelling in het noordelijkste deel van de staat, wat inhield dat we nog maar één iemand nodig hadden voor de maximale bezetting. We waren nog niet met tweeënveertig.

Tot onze verrassing en enorme vreugde waren alle cellen van vleugel B en C, van A en zelfs van D open, en daar stonden we dan. Het donderende geluid dat in het donker onze oren vulde, werd nu veroorzaakt door onze bonkende harten. We stonden buiten onze cellen. We stonden buiten.

We keken naar de wachtposten: onbemand.

We keken naar de schuifhekken aan het eind van onze gangen: wagenwijd open.

We keken naar de schijnwerpers langs het hoge plafond: uit.

We keken (nou ja, dat probeerden we in elk geval; onze aandacht werd er onwillekeurig door getrokken) naar de smalle ramen, naar de storm die buiten rond het complex raasde. Kon-

den we maar voorbij de driedubbele omheining zien, langs en voorbij de rollen prikkeldraad. Voorbij de wachttorens. Voorbij de steile weg die zich naar beneden stortte, naar het hoge ijzeren hek daarbeneden. Daar waren we in dat blauw geverfde busje van de provinciegevangenis doorheen gekomen op weg hiernaartoe. We wisten nog dat we niet zo ver van de openbare weg zaten.

Toen drong tot ons door hoe weinig tijd we waarschijnlijk hadden voor de cipiers, onze wachters, terug naar hun posten zouden komen. Misschien hadden we verstandig en voorzichtig met onze plotse vrijheid om moeten gaan, maar dat deden we niet. We vroegen ons niet af waarom de sloten geopend waren. Niet op dat moment. Niemand stond stil bij het feit dat de noodverlichting niet aan was gesprongen, dat het alarm niet klonk. We dachten ook niet na over de cipiers die nu nachtdienst zouden moeten hebben, waar die zouden kunnen zijn, waarom hun hokjes leeg waren, hun stoelen onbezet.

We stoven uiteen en baanden ons een weg langs barrières die ons tot nu toe altijd de weg hadden versperd. We vluchtten.

De nacht explodeerde, zoals bij een goede opstand hoorde, op het moment dat die de luchtplaats overnam en niemand meer wist wie wat als eerste had gedaan. Alsof dat ons iets kon schelen. Geschreeuw en gegil, geroep en gejammer. Eenenveertig van de ergste vrouwelijke jeugdcriminelen van de staat op vrije voeten, zonder enige waarschuwing of aanleiding, en er waren nergens gewapende wachters te bekennen om ons te grazen te nemen. Het was prachtig en krachtig, als bliksem in onze handen.

Sommigen van ons dachten niet na en wilden alleen maar

de glazen panelen van de automaten in de kantine intrappen om bij de snacks te komen, of de kliniek plunderen voor pillen om high te worden. Sommigen van ons wilden een gezicht verbouwen en iemand aftuigen, wie dan ook; dat maakte niet uit. Een aantal van ons wilde alleen maar naar buiten glippen, de sombere, grijsbewolkte nacht in, om even te basketballen in de regen.

Dan had je nog de rest, de verstandige meiden, die een momentje namen om adem te halen, na te denken. Want voor het eerst in dagen, weken, maanden, jaren was de nacht echt van ons; er waren geen cipiers die met getrokken wapenstokken op ons afkwamen, geen gillende sirenes of krakerige commando's via de intercom om ons terug naar onze cellen te jagen.

En wat moet een meisje dan doen met haar eerste vrije nacht sinds jaren?

De meest gewelddadige meiden – de vadermoordenaars, degenen die vreemden de keel door hadden gesneden, degenen die zomaar smekende bediendes bij pompstations hadden neergeknald – zouden later toegeven dat ze iets van vrede hadden gevonden in de weelderige duisternis, een soort gerechtigheid die de jeugdrechtbanken niet konden bieden.

Tuurlijk, sommigen van ons wisten dat we deze adempauze niet verdienden. Hier was niemand echt onschuldig, niet als we naakt in het licht zouden moeten staan en het achterste van onze tong moesten laten zien. Als we deze waarheid in onszelf onder ogen zagen, voelde dat op de een of andere manier nog gruwelijker dan op de dag dat we de rechter 'schuldig' hadden horen zeggen en het gejuich in de rechtszaal hadden horen opgaan.

Daarom bewoog een aantal van ons zich niet. We bleven in onze cellen, waar we onze tekeningen en onze liefdesbrieven bewaarden. Waar die ene goede kam lag en al onze chocola-tjes verborgen lagen, die in Aurora Hills hun gewicht in goud waard waren aangezien we niet aan geld konden komen. Sommigen van ons bleven braaf op deze ons zo vertrouwde plek.

Want wat zouden we buiten tegenkomen? Wie zou ons daar beschermen?

Kom op. Een meisje uit Aurora Hills, dat haar familie had teleurgesteld en leraren, maatschappelijk werkers, pro-Deoadvocaten en alle anderen die hadden geprobeerd haar te helpen, had afgeschrikt. Een meisje dat de onrust van de buurt was geweest, een stuk vuil (zo was haar verteld), dat waarschijnlijk ook maar beter vergeten kon worden (dat had ze in brieven van het thuisfront gelezen). Waar kon zo'n meisje nu naartoe?

Veel meiden probeerden echt te ontsnappen, zelfs al was het maar uit gewoonte. Sommigen van ons waren hun hele leven al op de vlucht, omdat we dat konden en omdat we dat niet konden laten. We renden voor ons leven. We geloofden nog steeds dat dat het waard was.

De meeste meiden kwamen niet ver. We werden afgeleid, waren te enthousiast, overweldigd. Een aantal kwam tot stilstand in een van de sluizen buiten onze eigen vleugel en liet zich dankbaar op de vloer vol barsten en putjes zakken, alsof we van al onze misdaden waren vrijgesproken, onze strafbladen gewist.

Dit voelde als alles waar we over hadden durven dagdromen, als de verraderlijke fantasieën die tussen de tralies door naar binnen glipten. Wensen als snelle vluchtauto's, of Rapunzel-

touwen om door smalle ramen naar buiten te kunnen klimmen. Smeekbedes om vergiffenis, wraak, om een luxueus en flitsend nieuw leven aan een afgelegen Riviera waar we nooit meer met haat, de wet of ellende werden geconfronteerd. Het gebeurde echt. Met ons. We konden gewoon niet geloven dat wij dit meemaakten.

Sommige meiden huilden.

Daar stonden we dan in de weerloze nacht. We verlangden onmiddellijk naar alles waar we maar over konden fantaseren. Een lift naar de dichtstbijzijnde snelweg. Een oud vriendje belen voor seks. Een oneindig buffet bij een favoriet restaurant. Onder een donsdeken slapen in een groot, zacht bed.

Dit was mijn derde zomer, mijn derde augustus, in Aurora Hills. Ik zat al sinds mijn veertiende vast (doodslag; ik ontkende schuldig te zijn; ik had me voor de uitspraak van het vonnis in een rok en een ragfijne panty gewurmd; mijn moeder wendde haar gezicht af toen ik schuldig bevonden werd en ze heeft me sindsdien niet meer aangekeken). Maar ik dacht niet aan mijn aankomst nu we hier opeens zoveel tijd hadden om na te denken. Ook niet aan de uitspraak van de rechter en de verdovende jaren van mijn straf en dat ik hier was beland omdat helemaal niemand me geloofde toen ik zei dat ik het niet had gedaan. Dat heb ik allemaal lang geleden losgelaten.

Het is deze ene nacht waar mijn gedachten telkens naar terugkeren. Die eerste zaterdag van augustus, toen de sloten ons niet meer konden tegenhouden. Dat vluchtige geschenk van vrijheid dat we mee het graf in zouden nemen.

Ik blijf soms hangen bij 'wat als'. Als het allemaal anders was

afgelopen. Als ik voorbij de poorten was gekomen en was ontsnapt. Als ik was gevluht.

Ik had misschien over die drie omheiningen kunnen komen, waarna ik de heuvel af zou zijn gerend naar dat vrije stukje weg en mijn aandeel in dit verhaal afgelopen zou zijn. Misschien had een ander dan getuige moeten zijn van wat hierna als een lawine op ons af zou komen. Dan zou een ander zich dit allemaal moeten herinneren.

Want dat was de nacht dat we uit ons dak gingen. Ik weet nog dat we vochten en huilden en ons verstopten en ons door ramen gooiden. We renden zo hard als we konden, zo ver als we konden, wat helemaal niet zo ver was.

Die nacht voelden we emoties die we in geen elfenhalve week, zes maanden, twaalf maanden of negenhonderdneven dagen hadden geproefd.

We leefden. Zo herinner ik het me. We leefden nog steeds en we begrepen niet wat die duisternis betekende. Daardoor zagen we ook niet hoe dicht we bij het einde waren.

VIOLET:

STAANDE O

Ik ga stiekem achter het gordijn staan; het is bijna tijd. Zet de schijnwerper maar aan, zo meteen is het mijn beurt.

Dit is mijn laatste dans voor ik dit stadje verlaat. Mijn laatste kans om een onuitwisbare indruk op ze te maken en ze zullen me zich absoluut herinneren.

Als ik op het podium sta, ben ik helemaal van hen en zij zijn helemaal van mij. Ik put kracht uit wat ze me geven en zij koesteren zich in wat ik hun geef.

Wanneer ik van het podium af ben betekenen deze mensen helemaal niets voor me. Voor vrijwel iedereen die ik op zomaar een dag tegen het lijf loop, voel ik wel een bepaalde mate van haat. Maar tijdens het dansen? Als ze naar me kijken en ik dat toelaat? Dan barst ik haast van de liefde; ik lijk wel een totaal ander mens.

Na vanavond, na deze laatste zaterdagvoorstelling, pak ik mijn spullen. Ik ben toegelaten tot Juilliard, het conservatorium, en ik vertrek naar de stad. Ik heb twee maanden geleden eindexamen gedaan en vorige week mijn auto verkocht.

Ik weet welk kamernummer ik heb in het studentenhuis. Mijn kamergenoot doet moderne dans en komt uit Oklahoma of een van die andere tornadostaten. Ik heb flink wat paren van mijn favoriete model en merk spitzen ingeslagen, aangezien ik sterke voeten en hoge wreven heb waardoor een paar na ongeveer tien dagen kapot is. Ik heb de resterende tijd bijgehouden alsof dit een gevangenisstraf is en dat eind augustus de boeien eraf gaan en ik dan vrij zal zijn.

Dat moet ik niet zo zeggen. Ik zou het niet eens mogen denken. Niet na wat er met haar is gebeurd, waar ze haar heen hebben gestuurd. Aurora Hills is een echte gevangenis, met prikkeldraad en boeien en van die hobbezakkerige oranje pakken zoals je die wel op tv ziet, hoewel ze het geen gevangenis noemen. Omdat het voor kinderen onder de achttien is, hebben ze het een 'justitiële jeugdinstelling' genoemd.

Het was augustus toen ze daarheen werd gebracht. Begin augustus, bijna precies drie jaar geleden.

Ik moet hier eigenlijk achter de coulissen blijven staan, bij het podium, omdat mijn solo het tweede optreden na de pauze is, maar ik trek sokken aan over mijn spitzen en slenter weg. Ik loop nonchalant naar de uitgang aan de achterkant, alsof ik iets radioactiefs in de afvalcontainer wil gooien.

Achter die container bevindt zich wat de oudere meiden de rooktunnel noemen, de reden daarvoor zal duidelijk zijn. Het is alleen technisch gezien geen echte tunnel. Bomen torenen hoog boven je uit en de laaghangende takken vormen samen met het dichte bladerdek een plafond. Maar de tunnel loopt dood bij een groep bomen, dus als er een andere eindbestemming is, heb ik die nog nooit gezien.

De binnenkant van de tunnel is helemaal groen en in augustus stikt het er altijd van de horzels en muggen. Je zou verwachten dat iemand deze bomen intussen wel een keer zou hebben gekapt. Dat er een gedenksteen zou zijn geplaatst, bijvoorbeeld een bankje met de namen van de meisjes erin gegraveerd, of in elk geval een fontein. Kennelijk doen mensen dat niet met plekken die ze liever willen vergeten.

Ik ga er niet in, maar loop ook niet weg. Snel werp ik een blik over mijn schouder naar de deur van het theater.

Als iemand komt kijken waarom de deur op een kier staat door dat blok cement, zeg ik gewoon dat ik een luchtje schep voor mijn solo. Het is niet ondenkbaar dat de allerbeste solisten, van het New York City Ballet, het Royal Ballet, de ABT, het Bolshoi en ga zo maar door, zich even achter de container terugtrekken voor ze op het podium iedereen de adem benemen. Bij onze studio is er verder niemand meer zo goed als ik. Niemand komt zelfs maar in de buurt, dus wat weten zij daar nou van.

Ik heb geen lucht nodig. Ik moet nog een laatste keer naar binnen kijken.

De tunnel is verlaten. Er verschuilt zich niemand onder het web van takken, waardoor van buitenaf alleen beenwarmers en kruislings opgebonden roze linten zichtbaar zouden zijn. Er klinkt geen vlijmscherp vals gegiechel. Er is geen rook, geen lachbui, geen spitz die een smeulende peuk uitdrukt in de aarde. Er is niets. Niemand.

Ik kan niet eens uitleggen waarom ik dat stiekem wel een beetje had verwacht. Waarom ik haar overal blijf zoeken. Waarom ik door elk onverwacht geluid of elke bewegende schaduw de rillingen over mijn rug voel lopen.